

Billigare och bättre om hemtjänsten handlar på nätet

2007-06-14

För en kommun med 300 brukare med bistånd för dagligvaruinköp krymper kostnaden från 4 680 000 kronor till 2 340 000 om maten köps på nätet i stället för att vårdpersonal gör det, skriver Lars Knapasjö.

Kostnadsutvecklingen inom den offentliga sektorn i allmänhet och äldreomsorgen i synnerhet är tveklöst ett hot och kan leda till försämrad vårdkvalitet och mänskligt lidande. En kostnadseffektiv resursanvändning är det första steget för att klara samhällets åtagande mot de äldre. Många förknippar kostnadseffektivitet med minskad omvårdnad av individen. Faktum är att det kan vara tvärtom - åtminstone inom hemtjänsten.

Ju längre du som äldre kan ha ett bra boende hemma, desto bättre är din hälsoprognos och desto mindre brukar du samhällets resurser. Därför är det viktigt att samhället kan möjliggöra för dig att få bo hemma så länge som möjligt. Ett sätt att göra det är att erbjuda dig bistånd med inköp av dagligvaror, när du själv inte orkar handla eller se till att du får hem färdiglagad mat, när du inte klarar all matlagning.

Ju längre du som äldre kan ha ett bra boende hemma, desto bättre är din hälsoprognos och desto mindre brukar du samhällets resurser. Därför är det viktigt att samhället kan möjliggöra för dig att få bo hemma så länge som möjligt. Ett sätt att göra det är att erbjuda dig bistånd med inköp av dagligvaror, när du själv inte orkar handla eller se till att du får hem färdiglagad mat, när du inte klarar all matlagning.

För vårdpersonalen tar det minst en timma per vecka att manuellt handla dagligvaror till en brukare och det till en kostnad av minst 300 kr/tim. Det innebär att det kostar kommunen 15 600 kr/år och brukare, för att kvalificerad vårdpersonal ska offra tid på ett icke-vårdarbete.

Under senare år har det utvecklats ett e-handelssystem (www.online.se) som särskilt anpassats för den kommunala hemtjänsten och som framför allt bygger på att beställningen sker via en internetbaserad portal och att plockning och distribution sköts på ett rationellt sätt av butiken eller av butiken anlita underentreprenör (till exempel Samhall).

Praktisk erfarenhet från verksamheter i bland annat Landskrona och Kalmar visar att kostnaden kan mer än halveras. Det betyder att för en kommun med 300 brukare med bistånd för dagligvaruinköp krymper kostnaden från 4 680 000 kr till 2 340 000 kr. Pengar som bättre kan nyttjas till att låta vårdpersonal arbeta med vårdrelaterade uppgifter.

Praktisk erfarenhet från verksamheter i bland annat Landskrona och Kalmar visar att kostnaden kan mer än halveras. Det betyder att för en kommun med 300 brukare med bistånd för dagligvaruinköp krymper kostnaden från 4 680 000 kr till 2 340 000 kr. Pengar som bättre kan nyttjas till att låta vårdpersonal arbeta med vårdrelaterade uppgifter.

Lägg till det här att kommunernas distribution av färdiglagad mat - antingen i kantinform eller som portionsförpackad mat - också sker i en separat organisation inom eller utom hemtjänsten. Med det så kallade matonline-konceptet kan man lätt samordna biståndsfunktionerna dagligvaruinköp/matleveranser och inte bara få en klart ökad kostnadseffektivisering, utan också en tydlig kvalitetsförbättring. Då kan färdigmatsbrukarna också med lätthet få lite grönsaker till maten - något som hittills de flesta kommuner inte klarat av.

Så se möjligheterna - inte svårigheterna. Inse att utvecklingen oftast är av godo och att framtidens möjligheter skapas av vår vilja att pröva nya vägar och metoder.

*Lars Knapasjö
Projektledare Österåkers Lanthandelscenter AB*